

AKTUELL FRÅGA 3 – AI SOM UTMANAR PATRIARKATET

(Malin Berglund, Västerbotten)

Så länge artificiell intelligens, AI, fortsätter att konstrueras av mestadels män och utgår från data som ofta baseras på fördomar så kommer morgondagens teknik att förstärka stereotyper och skillnader mellan kvinnor och män. Att en stor del av den tekniska utvecklingen drivs av aktörer som är kopplade till sex- och krigsindustrin har en inverkan på vilken typ av artificiell intelligens som växer fram.

Hur kan vi S-kvinnor driva på och medverka till att mer demokratiska, etiska och jämställda självlärande tekniska lösningar (AI) upprättas som inte förstärker patriarkatet, krigsindustrin samt inom andra områden där utvecklingen av (AI) kommer att fortskrida?

Förbundsstyrelsens svar på fråga 3

Det finns stor potential i vad AI kan medföra vad gäller teknikutveckling och framtida välfärdslösningar som inom hälso- och sjukvården med mera. Precis som Malin Berglund beskriver så finns det dock all anledning att arbeta för att motverka AI som diskriminerar och förstärker stereotypa könsrollsmönster.

Ny forskning från New York University visar att de som jobbar inom Artificiell intelligensområdet till väldigt stor del är vita, heterosexuella män.

Forskarna varnar för att ett alltför ensidigt perspektiv hos dem som ska lära maskinerna hur världen ser ut, bidrar till att diskriminera kvinnor, icke-vita och hbtq-personer.

Andra forskare efterlyser en starkare reglering i dataskyddslagen och en oberoende kontroll. Automatiserade beslut baserade på olika algoritmer styr allt mer våra liv. Men vad kan vi göra om besluten blir fel?

Människor råkar ut för att det tas felaktiga beslut. The Guardian raddar upp ett antal exempel däribland en lärare i Washington DC som fick sparken när en algoritm användes för att se över hur olika lärare klarade sitt jobb. Det visade sig att beslutet baserade sig på bara en liten andel elever och att andra lärare klarade sig för att de uppmanat sina elever att fuska. I en internationell skönhetstävling användes en algoritm för att objektivt utse en vinnare baserat på ansiktets symmetri. Men det visade sig att systemet tränats upp på vita kvinnor och diskriminerade svarta kvinnor.

Och på flygplatser som använder automatiska system för att stoppa terrorister får tusen oskyldiga personer varningsflagg varje vecka. En pilot på American Airlines har gripits 80 gånger under ett år för att hans namn är detsamma som en IRA-ledares.

Vid den stora jämställdhetskonferensen Forum Jämställdhet i år så handlade en av programpunkterna om hur artificiell intelligens riskerar att bli lika sexistisk och rasistisk som vi människor är, om vi inte aktar oss.

Samir Saran föreläste där. Samir Saran är en internationell AI-profil och ordförande i tankemedjan Observer Research Foundation. Han är kunnig i frågor om globalisering och teknisk utveckling, däribland artificiell intelligens, AI. Han menar att sättet som AI utvecklas på idag förstärker sexistiska och rasistiska stereotyper. En stor del av den tekniska utvecklingen drivs

fram av aktörer som är kopplade till sex- och krigsindustrin och det påverkar vilken typ av artificiell intelligens som växer fram. Samir Saran kräver globala handlingsplaner för att utveckla AI på ett sätt som istället främjar jämställdhet och utmanar patriarkatet:

- För att bygga en jämställd värld för kvinnor, män och maskiner måste det globala samhället sätta upp normer för det grundläggande syftet med AI och etiska riktlinjer kring design av AI idag, säger han i en av sina texter.

S-kvinnor har verkligen flera möjliga uppgifter här.

- Att bilda opinion i dessa frågor och lyfta fram frågor om etik och normer inom AI-utvecklingen.
- S-kvinnor i riksdagen och på regional och lokal nivå bör verka för att det ställs krav (kanske i form av någon form av kvalitetsmärkning) på att de AI-tjänster som utvecklas och som offentliga aktörer upphandlar ska vara jämställda, inkluderande och icke-diskriminerande.